

CAIET DE SARCINI

Pentru achiziționarea serviciilor de consultanță în vederea dezvoltării Politicilor sociale și de mediu în cadrul Instituției Publice Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului

I. INFORMAȚII GENERALE

Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) este o instituție publică, fondată prin HG Nr. 538/2007, din subordinea Ministerului Economiei cu misiunea de a susține dezvoltarea mediului antreprenorial autohton, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, prin promovarea culturii antreprenoriale, acordarea asistenței financiare și tehnice pentru companii, emiterea garanțiilor financiare și de stat, precum și asigurarea infrastructurii de suport în afaceri.

Funcțiile ODA

- Elaborarea și implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare a sectorului IMM;
- Administrarea Fondului de Stat de Garantare a Creditelor (FGC);
- Administrarea Fondului pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei (FACEM)
- Acordarea serviciilor de consultanță și instruire a managerilor și angajaților IMM;
- Crearea și dezvoltarea unei rețele de Incubatoare de Afaceri în Moldova;
- Susținerea formării de clustere și rețele inovative;
- Susținerea dezvoltării asociațiilor și instituțiilor de suport în afaceri;
- Cooperarea cu organizații naționale și internaționale similare.

Activitățile ODA

Una din problemele de bază care constrânge dezvoltarea sectorului privat din Republica Moldova, este accesul limitat la finanțarea activității economice. IMM-urile din Republica Moldova continuă să se confrunte cu această problemă, inclusiv la etapa de creștere și extindere a afacerilor, or creșterea activității economice se realizează prin investiții, care sunt finanțate, în special, prin intermediul instrumentelor financiare pe termen lung. Mai mult ca atât, evoluția sistemului economic și a celui financiar de la independență și până în prezent denotă o periodicitate frecventă a crizelor, care duc la înăsprirea condițiilor de finanțare pentru antreprenori (exemple cele mai recente anii 2009, 2014, 2022).

Principalele cauze care determină accesul limitat la finanțare a IMM-urilor sunt:

- Număr limitat de companii bancabile (cu acces la credite);
- Diversificarea redusă a instrumentelor de finanțare;
- Lipsa resurselor de finanțare (depozite) pe termen lung;
- Ratele dobânzilor încă prea mari solicitate de mediul bancar și nebancar;
- Nevalorificarea la o rentabilitate așteptată a resurselor (depozitelor) atrase de către bănci, ca efect al reglementărilor BNM privind rezervele obligatorii;
- Solicitări mari de acoperire cu gaj (costul creditului).

Fondul pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei (FACEM)

FACEM (în continuare – Fond) urmează a fi creat în vederea executării acțiunii 4.7.9. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin HG nr.235/2021. Fondul va constitui un instrument alternativ de finanțare cu costuri reduse a proiectelor de dezvoltare și extindere inițiate de IMM-ri.

Scopul Fondului

Facilitarea accesului mediului de afaceri la credite cu o dobândă redusă pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare și extindere a activității antreprenoriale.

Obiectivele Fondului

- Susținerea afacerilor în anumite sectoare prioritare (conform Politicilor Ministerului Economiei);
- Extinderea oportunităților de acces la finanțare a activității antreprenoriale;
- Creșterea rentabilității proiectelor de dezvoltare prin reducerea costurilor de finanțare;
- Extinderea afacerilor în anumite sectoare;
- Creșterea numărului de locuri de muncă;
- Atragerea inițiativei private.

Tipul Fondului

Fondul se va constitui pe principiile unui fond de împrumut revolving. Fondul revolving este un fond de resurse financiare care se auto-finanțează. Astfel, încasările nete din creditele acordate anterior (principalul, rata dobânzii, comisioane minus datoriile către finanțatori) sunt utilizate pentru emiterea de noi credite.

Resursele Fondului

Capitalizarea fondului se va realiza din următoarele surse:

- mijloace financiare de la bugetului de stat;

- asistență creditară externă;
- veniturile obținute din creditare și recreditare;
- uzufructul generat în urma plasării resurselor financiare la conturile de depozit;
- alte surse neinterzise de lege.

Administrarea Fondului va fi în competența ODA, în cadrul căreia este creată o subdiviziune internă nouă, denumită Fondul pentru Antreprenoriat și Creștere Economică a Moldovei.

În condițiile administrării unor resurse financiare semnificative și implementării unor instrumente financiare complexe, ODA are nevoie de un cadru de guvernanta și transparență aliniat la cele mai bune practici internaționale.

Operatorii

Operatorii Fondului vor fi băncile comerciale și organizațiile de creditare nebanară eligibile. Operatorii vor fi desemnați în baza unei proceduri, selectați de către Comitetul de finanțare și risc al ODA, iar aprobarea finală a acestora va fi realizată de către Consiliu ODA. Principiile de selectare a operatorilor vor fi stabilite în Regulamentul Fondului, iar mecanismul și criteriile de selectare se vor aproba în baza unei metodologii aprobate de către Comitetul de finanțare și risc.

Veniturile operatorilor: o marja maximă a dobânzii de 2% - 3%. Marja maximă a dobânzii se bazează pe o rată de default de circa 3.5% și a unui profit ratat al băncii de aproximativ 10% din valoarea creditului. Nu va fi admisă perceperea de comisioane sau marje adiționale.

Beneficiarii Fondului

Beneficiarii Fondului vor fi întreprinderile autohtone. Resursele Fondului vor fi eligibile pentru finanțarea următoarelor proiecte, în dependență de produsele Fondului (care vor reflecta politicile Guvernului în domeniu):

- proiecte investiționale și de dezvoltare în mod prioritar;
- finanțarea capitalului circulant.

Parteneri ODA

În implementarea programelor și instrumentelor de suport pentru IMM-urile din Republica Moldova, IP ODA este susținută de mai multe organizații și parteneri internaționali care oferă asistență financiară și tehnică, printre care se menționează: Uniunea Europeană, Banca Mondială, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, USAID și Ambasada Suediei, Organizația Internațională a Muncii, UN Women, UNIDO, UNEP, UNDP, Banca de Dezvoltare KfW, European Fund for Southeast Europe (EFSE), Green for Growth Fund (GGF), etc.

De asemenea, în vederea facilitării accesului IMM la finanțare (garantarea creditelor, compensarea dobânzilor, programul Prima Casă, etc.), IP ODA colaborează cu băncile comerciale din Republica Moldova

II. DESCRIEREA SERVICIILOR DE CONSULTANȚĂ

Sarcinile prevăzute a fi realizate țin de elaborarea pentru ODA a cadrului normativ de bază privind politicile de guvernanta socială și de mediu (ESG), cu accent pe activitatea FACEM, aliniat la cele mai recente și bune practici internaționale în materie de politici ESG și situația economică din Republica Moldova.

Cadrul ESG elaborat urmează să conțină prevederi referitoare la următoarele aspecte, dar fără a se limita la acestea:

1. Obligațiile legale aferente guvernantei sociale și de mediu;
2. Implicarea ODA în realizarea scopurilor ONU de dezvoltare durabilă (*UN Sustainable Development Goals*);
3. Rolurile și responsabilitățile organelor de conducere și angajaților ODA în cadrul procesului de guvernanta socială și de mediu;
4. Principiile și regulile de guvernanta socială și de mediu în cadrul activității ODA;
5. Cerințele de guvernanta socială și de mediu pentru entități financiare partenere, beneficiari ai programelor/proiectelor/activităților derulate de ODA, etc.
6. Identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor sociale și de mediu în activitatea ODA;
7. Sistemul de raportare în cadrul guvernantei sociale și de mediu;
8. Instruirile în domeniul guvernantei sociale și de mediu;
9. Alte aspecte ce trebuie a fi luate în considerație privind guvernanta socială și de mediu.

Politicile de guvernanta socială și de mediu vor fi descrise ținând cont de 2 dimensiuni distincte:

1. ODA în calitate de entitate juridică, consumator de resurse naturale și energetice;
2. ODA în calitate de prestator de servicii

I. LIVRABILE

Realizarea sarcinilor menționate va fi confirmată prin prezentarea următoarelor livrabile:

1. Politica de guvernanță socială și de mediu (în format electronic).
2. Mecanism de implementare a Politicii de guvernanță socială și de mediu pe program/produs.
3. Materiale de instruire și sesiune/sesiuni de instruire pentru personalul ODA responsabil de implementarea Politicii de guvernanță socială și de mediu.

La solicitarea ODA, ofertantul câștigător va asista la ședința Consiliului ODA în cadrul căreia se va discuta și aproba Politica de guvernanță socială și de mediu, pentru a prezenta explicații și informații suplimentare necesare (cu prezență fizică sau în format online).

II. CERINȚE FAȚĂ DE CANDIDAT

1. Experiență în elaborarea politicilor de guvernanță socială și de mediu;
2. Experiență în administrarea afacerii/sustenabilitate/gestiune proiecte de cel puțin 5 ani;
3. Cunoașterea legislației naționale și acordurilor internaționale asociate guvernanței sociale și de mediu;
4. Cunoașterea produselor și instrumentelor financiare, riscurilor asociate și măsurilor de mitigare;
5. Cunoașterea tendințelor moderne în domeniul schimbărilor climatice și finanțării proiectelor ”verzi”;
6. Studii și/sau certificări în domeniile asociate guvernanței sociale și de mediu.
7. Experiența de lucru în instituții financiare sau în autorități de reglementare/supraveghere a activității instituțiilor financiare, pe domeniul politici sociale și de mediu.

În cadrul procesului de selecție și pe toată durata prestării serviciilor solicitate candidatul are obligația de a respecta următoarele principii:

- principiul confidențialității informației obținute pe parcursul executării contractului;
- principiul respectării drepturilor omului și al nediscriminării;
- principiul responsabilității și integrității profesionale;
- principiul calității serviciilor acordate.

Candidatul selectat, care va semna contractul de prestări servicii, la finalizarea sarcinilor, va prezenta un Raport privind sarcinile realizate.

III. TERMENII DE PRESTARE.

Serviciile de consultanță urmează a fi prestate în termen de până la două luni de la desemnarea ofertantului câștigător (estimativ pe parcursul lunilor ianuarie – martie 2023), inclusiv va prezenta livrabilele după cum urmează:

1. Politica de guvernanță socială și de mediu – în 15 zile de la data semnării contractului.
2. Mecanism de implementare a Politicii de guvernanță socială și de mediu pe program/produs – în 20 zile de la acceptarea Politicii de guvernanță socială și de mediu de către ODA;
3. Materiale de instruire și sesiune/sesiuni de instruire pentru personalul ODA responsabil de implementarea Politicii de guvernanță socială și de mediu – 15 zile care vor fi agreeate cu ODA.

Notă: Sarcinile sunt implementate cu asistență tehnică externă și finanțarea serviciilor de consultanță depinde 100% de asistență. Astfel, perioada ar putea fi redusă sau este necesară implementarea în termeni restrânși.